

Klimaatadaptieve, 'eetbare' tuinen werkvorm template

Stappen: Verbeeld (Bodem, Tuinontwerp)

Omschrijving:

Binnen deze werkvorm ga je samen met kinderen aan de slag rond het thema klimaatadaptatie. Zo kan je met behulp van verschillende activiteiten die hieronder beschreven staan het onderwerp op visuele wijze onder de aandacht brengen bij kinderen en vervolgens ook bij hun ouders. De aangeboden activiteiten zijn gericht op het bevorderen van klimaatadaptatie met een blijvend effect. Zo kan je de kinderen bijvoorbeeld zelf zaadjes mee naar huis geven samen met een kookboek met daarin recepten die je kan maken met ingrediënten uit eigen tuin. Op basis van de beschikbare hoeveelheid tijd, het aantal kinderen en de gewenste effecten kan je de keuze maken om alle of een deel van de activiteiten uit te voeren.

Doel workshop:

Kinderen enthousiasmeren en informeren over het ontwerpen van klimaatadaptieve, 'eetbare' tuinen.

Vorbereiding:

Actie	Benodigheden	Tijdsduur +/-	Opmerkingen
Werven deelnemers		4 uur	Werven van juiste doelgroep (mensen met weinig ervaring op het gebied van klimaatadaptatie/ tuin vergroening) Kiezen van juiste kanalen om de juiste deelnemers te werven Opties: Scholen, buitenschoolse opvang
Locatie regelen		2 uur	Bij voorkeur een locatie waar ook een buitenruimte beschikbaar is. Sommige activiteiten laten nogal wat rommel achter en worden bij voorkeur buiten uitgevoerd.
Workshopbegeleiders regelen		1 uur	Aantal benodigde begeleiders afstemmen op het aantal deelnemers en de hoeveelheid groepjes waarin de deelnemers opgesplitst worden.
Vervoer regelen	Auto	1 uur	Auto regelen zodat de spullen vervoerd kunnen worden op de dag van de workshop

WOWLAB

Hapjes voorbereiden	Bij zelf maken zijn de benodigde ingrediënten voor de hapjes nodig	2 uur	Zelf hapjes maken of via cateraar regelen. Het is belangrijk dat je voor hapjes zorgt die gemaakt zijn met ingrediënten die je in eigen tuin kan laten groeien
Moodboards maken	Eventueel printen wanneer de voorkeur uit gaat naar papieren moodboards	2 uur	Moodboard maken gebaseerd op woonsituatie van de deelnemers (hebben deelnemers eigen tuin? Wonen ze in een flatgebouw?) Moodboards laten klimaatadaptieve tuinen zien en tuinen waarin problemen ontstaan zoals wateroverlast.
Grondsoorten en bakken kopen	<ul style="list-style-type: none">- Verschillende soorten grondsoorten- Bakken van plastic	1 uur	Koop verschillende soorten grond (tuinaarde, zand, klei, substraatmateriaal)
Knutsel-materiaal voor maken plantjes regelen	<ul style="list-style-type: none">- Materialen waarmee kinderen plantjes kunnen maken- houten modellen gebruiken van Wout Zweers (zie bijlage)	1 uur	Wout Zweers heeft houten modellen van planten gemaakt die kinderen in elkaar kunnen zetten tijdens de workshop. De modellen kunnen middels een lasercutter gesneden worden uit hout.
Spullen voor zaden plantjes regelen	<ul style="list-style-type: none">- Potten- Zaadjes- Tuinaarde- Prikkers met papiertje met naam plant	1 uur	Zaadjes afstemmen op modellen van planten en op de gekozen plantjes in het kookboek (indien mogelijk). Leuk om ook 'onbekendere' plantenzaadjes te gebruiken (zoals eetbare bloemen)
Materialen voor ontwerpen tuintjes regelen	<ul style="list-style-type: none">- Grote vellen papier- Schetsmateriaal (pennen)- Afmetingen en foto's van de tuinen van deelnemers	1 uur	Indien mogelijk: Echte plattegrond van de tuinen van de deelnemers opvragen. Vraag hierbij de afmetingen + foto's van de tuin van tevoren op bij de deelnemers
Zaadpakketjes kopen	<ul style="list-style-type: none">- 1 zaadpakketje per deelnemer	1 uur	Zaadjes afstemmen op ingrediënten in kookboek en indien mogelijk op planten die voor de ontworpen tuin zijn gebruikt
Ontwerpen kookboek	Ontwerp een kookboek om uit te delen op basis van de zaadjes en plantjes die gebruikt worden tijdens de workshop	10 3 uur	Stem de recepten en ingrediënten in het kookboek af op de zaadjes en plantjes die gebruikt worden tijdens de workshop.

Sessie zelf

Kinderen worden een aantal activiteiten aangeboden. Suggestie werkvorm: Groepjes van 4-5 kinderen per activiteit. Groepjes rouleren.

Mogelijke activiteiten	Doel	Benodigheden	Tijdsduur (min.)	Opmerkingen
<p><i>Hapjes proeven:</i> Deelnemers proeven hapjes gemaakt van groente en kruiden uit de tuin.</p> <p><i>Optie:</i> Ingrediënten quiz</p>	<p>Enthousiasmeren over het planten van groente/kruiden /fruit in je tuin, inspireren welke planten in de tuin zouden kunnen groeien</p>	<p>- Hapjes - Lijst met ingrediënten, eventueel recepten</p>	15	<p>Ingrediënten moeten goed zichtbaar zijn (geen gepureerde groente), 'Onbekende' hapjes zijn interessanter (internationale recepten), overleg van tevoren met deelnemers i.v.m. allergieën</p>
<p><i>Moodboard tuinen:</i> Moodboard met deelnemers bespreken, welke soorten tuinen en problemen zijn herkenbaar voor hen?</p>	<p>Informereren over mogelijkheden voor klimaatadaptatie & uitdagingen van verschillende soorten tuinen (verticalen tuin, eetbare tuin, tuin voor dieren, wateroverlast...)</p>	Moodboard	15	<p>Moodboard aanpassen gebaseerd op woonsituatie van de deelnemers (hebben deelnemers eigen tuin? Wonen ze in een flatgebouw?)</p>
<p><i>Grondsoorten exploreren:</i> Deelnemers vullen bakken met verschillende soorten grond en gieten daarna water eroverheen. Welke grondsoort houdt water</p>	<p>Informereren over verschillende grondsoorten en onderzoeken hoe wateroverlast ontstaan/ hoe je wateroverlast kunt voorkomen in de tuin</p>	<p>- Bakken uit plastic -Verschillende grondsoorten: tuinaarde, zand, klei, substraatmateriaal, tegels</p>	15	<p>Buitenactiviteit (als deelnemers kinderen zijn lastig om schoon te werken), Deelnemers combineren verschillende grondsoorten</p>

goed vast? Welke grondsoorten zijn geschikt voor planten?				
<i>Plantjes maken:</i> Deelnemers maken modellen van planten (zelf knutselen, tekenen of houten modelplanten in elkaar steken)	Vorbereiding op tuinontwerpen: Welke planten zouden de deelnemers graag in hun eigen tuin willen groeien?	-Knutsel-materiaal - Houten modellen van planten (zie bijlage A)	10	Activiteit aanpassen op leeftijd deelnemers (voor kinderen leuk om te knutselen, voor volwassenen focus op kiezen planten)
<i>Zaadjes uitzaaien:</i> Deelnemers zaaien zaadjes uit in potten	Deelnemers motiveren om zelf iets te planten in hun tuin, eerste stap gezamenlijk gezet	- Potten - Zaadjes - Tuinaarde - Prikkers met papiertje met naam plant	10	Zaadjes afstemmen op modellen van planten (indien mogelijk), leuk om ook 'onbekendere' plantenzaadjes te gebruiken (zoals eetbare bloemen)
<i>Tuintjes ontwerpen:</i> Deelnemers maken schets van eigen, klimaatadaptieve tuin en een planning op welke plekken welke planten zouden kunnen staan	Brainstorm over mogelijkheden tuin te vergroenen, inspireren van deelnemers en informeren over geschikte plekken voor planten	- Grote vellen papier - Schets-materiaal (pennen) - optioneel: Modellen en planten van vorige activiteit, fictieve geschetste voorbeeldtuin (zie bijlage A)	15	Indien mogelijk: Echte plattegrond van de tuinen van de deelnemers gebruiken (afmetingen tuin en foto van tevoren opvragen)
<i>Zaadpakketjes uitdelen:</i> Voor afloop workshop krijgt elke deelnemer een zaadpakketjes	Ondersteuning na afloop van workshop, motiveren om tot actie te komen, communicatie	- Collectie van zaadjes	3	Zaadjes afstemmen op ingrediënten in kookboek en indien mogelijk op planten die voor de ontworpen tuin zijn gebruikt

met zaadjes om in zijn eigen tuin te planten	met ouders stimuleren			
<i>Kookboek:</i> Voor afloop workshop krijgt elke deelnemer een kookboek met recepten die gebaseerd zijn op ingrediënten die in de tuin groeien	Ondersteuning na afloop van workshop, motiveren om tot actie te komen, communicatie met ouders stimuleren	- Kookboek (zie bijlage B)	3	Recepten afstemmen op zaadjes die worden uitgedeeld en planten met die deelnemers hun tuin hebben ontworpen

Tips voor achteraf

- Deelnemers blijven ondersteunen (door kookboek en zaadpakketjes, maar ook door een vervolgworkshop o.i.d.)
- Evaluatie van effecten van workshop: Bijvoorbeeld door organisatie die contact heeft met deelnemers (school, buitenschoolse opvang, gemeente).
- Aanbieden van vervolgworkshop

WOWLAB

Bijlage A

Foto's van workshop

Europese Unie

Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

WOWLAB

Bijlage B

Foto's van kookboek

- Van Eigen Kweek -

recepten met ingrediënten die je zelf thuis kan kweken

Het lekkers in dit boekje

	Bladzijde
Tuinkers	3
Tuinkerssoep	4
Frittata	5
Stamppot	6
Tuinbonen	7
Tuinbonen met room	8
Lentestamppot	9
Tuinbonen uit Westfalen	10
Tomaat	11
Bruschetta	12
Tomatensoep	13
Grappige paddenstoelen	14
Peterselie	15
Vega rol	16
Courgettesoep met peterselie en bieslook	17
Olie met peterselie	18

